

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Begoña Errasti Agirre Trukuman

*Azpeitia,
Gipuzkoa*

Aurkibidea

Biografia

1939ko irailaren 18an jaio zen Amu baserrian, amaren jaiotetxean. Miserikordian egin zituen ikasketak 18 urtera arte. Eskolaz kanpo, frantsesa ikastera joaten zen, eta, etxean, aitarekin ere aritzen zen frantsesez. Batxilergoko ikasketak egin ondoren, Bordelera joan zen hizkuntzak ikastera. Bordeletik bueltatu zenean, 'Telefonica'-ren Azpeitiko egoitzan hasi zen telefono-operadore lanetan. 32 urte egin zituen eginkizun horretan. Aitona petrikiloa, eta aita, berriz, praktikantea zituen.

Zintak

AZP-076

- **Proiektua:** Azpeitiko Euskara Beka
- **Elkarrizketatzailea(k):** Frantsesena, Eñaut
- **Data:**
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** DVD
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze

Pasarteak

1. Xaboa eta arrautzak

- **Erref:** AZP-076/002
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:01:15. **Bukatu:** 00:02:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Lehen xaboa etxean egiten zuten. Arrautzak karetan nola kontserbatzen ziren azaltzen du.

2. Amu baserrian jaioa

- **Erref:** AZP-076/004
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 00:02:35. **Bukatu:** 00:03:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

1939ko irailaren 18an jaio zen Amu baserrian, amaren jaiotetxean. Aita gerrara joan zenean, kalean zuten etxea kendu zioten amari, eta baserrira bueltatu behar izan zuen.

3. Aita libre, baina etxean ezkutatuta

- **Erref:** AZP-076/005
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:03:19. **Bukatu:** 00:05:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

Begoaren aita nazionalisten bandoan ibili zen gerran. Gerra bukatu, eta denboratxo bat preso egin zuen. Libre utzi zutenean, ordea, baldintza batzuk jarri zizkioten: hiru urtean ezin zuen etxetik irten, eta ezkutuan egon behar zuen; karlistentzat egin zezakeen lana soilik.

4. Askatasunik ez

- **Erref:** AZP-076/006
- **Iraupena:** 0:02:29. **Hasi:** 00:05:21. **Bukatu:** 00:07:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Miserikoan ibili zen eskolan, 18 urtera arte. Eskolaz kanpo, frantsesa ikasi zuen. Lehen, igande eguerdira arte lan egiten zen. Igandetan, mojekin meza nagusira joaten zen. Etxean bazkaldu, eta arratsaldean Loiolara joaten ziren mojekin. Loiolatik bueltatutakoan, funtzioa izaten zen.

5. Pelikulen kalifikazioak

- **Erref:** AZP-076/007
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:07:50. **Bukatu:** 00:09:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

Zineman botatzen zituzten filmek kalifikazioa izaten zuten. Soreasun zegoen zinema; beranduago ireki zuten Zelaitxo.

6. Astero konfesatu behar

- **Erref:** AZP-076/008
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:09:30. **Bukatu:** 00:12:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Astero, ostegunetan konfesatu behar izaten zen. Hileko lehen ostiralean, eskolatik parrokiara joaten ziren konfesatzera. Konfesioetako gorabeherak kontatzen ditu.

7. Bordeletik Telefonicara

- **Erref:** AZP-076/009
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 00:12:35. **Bukatu:** 00:15:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo

Laburpena:

Batxilergo mailako ikasketak egin, eta Bordeleko ikastetxe batera joan zen hizkuntzak ikastera. Han, bi ikasturte egin zituen. Amaren osasun-arazo bat zela medio, Azpeitira itzuli eta Telefonican hasi zen lanean.

8. Bordele, frantsesa eta aita

- **Erref:** AZP-076/011
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:17:43. **Bukatu:** 00:19:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo

Laburpena:

Bordelen oso gustura egon zen. Frantsesa ondo menperatzen zuen. Etxean, aitarekin frantsesez aritzen zen. Begoñaren aita praktikantea zen. Aitak zer ikasketa zituen kontatzen du.

9. Tucuman hiriko titulutik, 'Trukuman'

- **Erref:** AZP-076/012
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:19:54. **Bukatu:** 00:21:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak

Laburpena:

<p>Trukuman ezizenaren jatorria zein den kontatzen du. Tucuman (Argentina) hiriko gobernadorea Zestoako bainuetxean zen gaixotasun bat sendatu nahian. Bainuetxean zela, Begoñaren aitona belarrekin aritzen zela jakin, eta harengana jo zuen sendatzeko asmotan. Gobernadoreak, esker onez, Tucumango hiriaren ohorezko titulua eman zion Begoñaren aitonari. Beraz, Tucumanetik dator Trukuman. Baserrria Trukuman izenez ezagutzen bada ere, Palankadi da.</p>

10. Aitona petrikiloa zen

- **Erref:** AZP-076/013
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:21:24. **Bukatu:** 00:22:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikiak eta sasimedikuak

Laburpena:

Begoñaren aitona petrikiloa zen, eta haren arreba ere bai. Ukenduak etxean prestatzen zituzten. Belarrak, berriz, Bartzelonako San Juan belar-dendatik ekarri ohi zituzten.

11. Telefonican, telefono-operadore lanetan

- **Erref:** AZP-076/014
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:22:20. **Bukatu:** 00:24:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Telefono-operadore lanetan aritzen zen Telefonicaren Azpeitiko egoitzan. 200 emakume aritu ziren Azpeitiko egoitzan lanean. Egiten zuten lanari eta lantegiari buruzko zehaztapenak ematen ditu.

12. Telefonica: lan motak eta grebak

- **Erref:** AZP-076/015
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:24:02. **Bukatu:** 00:25:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Telefonicaren Azpeitiko egoitzan zer lan egiten ziren azaltzen du: formazioak, fakturazioak, errenta aitorpenerako agiriak, datu-prozesaketak... Lana beste egoitza batzuetara ez eramateko grebak egin zituztela aipatzen du.

13. Itsasontzietako deien fakturak

- **Erref:** AZP-076/016
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:25:30. **Bukatu:** 00:26:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Azpeitiko Telefonicaren egoitzan egiten ziren "itsas zerbitzua" esaten zioten lanak. Itsasontzietatik egiten ziren telefono-deien fakturak eta bertatik pasatzen ziren itsasontzienak egiten zituzten.

14. Etxeetako telefono-fakturak

- **Erref:** AZP-076/017
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:26:43. **Bukatu:** 00:27:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Etxeetako telefono-fakturak nola egiten ziren azaltzen du.

15. Telefonicako ordenagailuak, lan-baldintzak eta eginkizunak

- **Erref:** AZP-076/019
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:28:23. **Bukatu:** 00:30:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Lanaren modernizazioaz hitz egiten du. 1975ean hasi ziren lana ordenagailuz egiten. Ordura arte, konferentzia jar zezaketen soilik. Lan-ordutegiaz eta oporrez hitz egiten du. Zer sailetan egin zuen lan kontatzen du. Telefonicaren Bilboko eta Donostiako egoitzetan ere ibilia da lanean.

16. Lanean ezin euskaraz egin

- **Erref:** AZP-076/020
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:30:15. **Bukatu:** 00:30:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Lanean ez zioten uzten euskaraz hitz egiten.

17. Gabonetan, lan asko

- **Erref:** AZP-076/023
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:32:10. **Bukatu:** 00:32:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Erljioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

Gabonetan lan asko izaten zuten. Urteberri egunean, lan asko izaten zen, eta beti izaten zen arazoren bat: fusibleak erre...

18. Telefono-operadore lanaren fama

- **Erref:** AZP-076/026
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:35:22. **Bukatu:** 00:36:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Telefono-operadore lana gogorra zela dio, nahiz eta lan errazaren fama izan.

19. Goizeko txanda eta egutegia

- **Erref:** AZP-076/029
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:38:59. **Bukatu:** 00:40:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Goizeko txandan edo arratsaldekoan aritzen zen lanean. 25 urte egin zituen goizeko txandan lanean, eta gogorra egiten zitzaion. Arratsaldeko txanda gustatzen zitzaion. Otsailerako urte osoko oporren egutegia entregatu behar izaten zuten.

20. Trukuman baserria

- **Erref:** AZP-076/032
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:42:39. **Bukatu:** 00:43:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Trukuman baserria Aizarnako azkenengo baserria da. Lasao, Aizarna, Zestoa eta Azpeitiko mugen artean dago baserria.

21. Begoña izenaren gorabeherak

- **Erref:** AZP-076/033
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:43:40. **Bukatu:** 00:47:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Begoña izena zergatik jarri zioten kontatzen du. Familian, izen hori jarri izanak zer gorabehera sortu zituen kontatzen du. Azken momentuan, zozketa egin zuten zer izen jarri erabakitzeko.

22. Balkoitik salto eginda, goizeko zezenera

- **Erref:** AZP-076/038
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:56:15. **Bukatu:** 00:57:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Zezenak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

Aitari ez zitzaion gustatzen seme-alabak zezenean ibiltzea. Lehenengo solairuan bizi zirenez, balkoitik salto eginda joan ohi zen Begoña goizeko zezenera.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-02

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com